

Menighetsbladet

for Ås, Nordby og Kroer

Nr. 5 20. oktober–30. november 2017

72. årgang

Prestens hjørne

1. august sluttet jeg som sokneprest i Nordby og begynte som spesialprest. 24 år i Nordby er en god periode! Den gang jeg startet var Olav Ragnar Tysnes prost i Follo. Nordbytuellen ble innviet den høsten. Menighetscenteret i Nordby ble tatt i bruk. Helga Haugland Byfuglien var stiftskapellan. Vi flyttet til Nygårdsveien 63.

Det har vært mange fantastiske år i Nordby. I starten besto staben av kontorassistent og organist, begge i små stillingsbrøker. Jeg var alene med konfirmandene. Vi fikk til et mangfoldig samarbeid med menighetsrådet. Resultatet ble blant annet at vi fikk ungdomsprest i full stilling. Vi maktet også å få trosopplæringsmidler til en full stilling som menighetspedagog. Så Nordby har en veldig stor plass i mitt hjerte.

Hva betyr det at jeg er spesialprest? Som studentprest i 1/3 stilling, har jeg prestansvar for studentene ved NMBU. Jeg skal også arbeide målrettet med sjelesorg, gjennom samtaler, retreat og åndelig veiledning. Ved siden av dette er jeg menighetsprest med gudstjenester og kirkelige handlinger i Ås fellesrådsdistrikt. Jeg forlater hverken Nordby eller Ås. Jeg er fremdeles tilgjengelig som prest for alle.

De siste 15 årene har jeg lagt ut på en eventyrlig reise, en oppdagelsesferd. Det startet med en uke alene på en øde øy for å be. Dernest åtte dagers taus retreat hvor jeg gikk på jakt etter Gud og sommerfugler i Østerdalens skoger. I fjor sommer var jeg på en 30 dagers taus retreat. Poenget var å finne ut av hvor mye Gud er en del av mitt liv. Jeg forsøkte å skrive mitt liv inn i evangeliefortellingene.

Foto: Morten Gran.

Konteksten for alt dette kalles Ignatiansk spiritualitet. Den er bygget på vissheten om at erfaring er en måte Gud kommuniserer med oss på. Gud taler til oss innenfra. Det er ikke bare ord og sakrament som er Guds instrumenter. Følelser og opplevelser, intuisjon og det kroppslige er også Guds midler når Gud kommuniserer med menneskene. Her er det lett å gå seg vill. Derfor trenger et menneske som vil søke Gud på denne måten åndelig veiledning. Samtalen og fellesskapet er en premiss når en skal foreta dypdykk i troen. Skal vi være alene med troen, trenger vi noen å snakke med!

Jeg vil bruke den siste del av min preste-tjeneste til å gå videre inn i dette landskapet. Jeg inviterer dem som ønsker det til å være med på vandringen. Det er ingen søndagstur. Men en reise lenger innover eller oppover, hvor hver og en blir utfordret på de grunnleggende spørsmålene: Hvordan kan jeg forstå eller erfare at Gud og jeg er et par? Hva vil det si å være elsket av Gud? Hva betyr det at Gud vil ha med meg å gjøre? Hvor er Gud til stede i mitt liv?

For jeg har tro på Paulus ord i Romerbrevet 14,8: «Om vi lever, så lever vi for Herren, og om vi dør, så dør vi for Herren. Enten vi da lever eller dør, hører vi Herren til.»

*Sigurd Andreas Bakke,
studentprest ved NMBU og spesialprest
i Ås fellesrådsdistrikt*

Om framsida: Sigurd A. Bakke foran stabburet på NMBU. Det ble pussa opp på slutten av 1970 tallet, etter et initiativ fra Edvard Nordrum, og med studenter på snekkerdugnad, til et lite kapell og rom for studentaktiviteter. Stabburet er en av de eldste bygningene på NMBU, oppført i 1859. Foto: Erling Fløistad.

Sigurd A. Bakke: studentprest og spesialprest

Studentprest Sigurd A. Bakke har flytta inn på nyoppussa kontor i underetasjen i Urbygningen. Midt på Campus med andre ord. Naborommet er innreia som bønerom, for alle religionar. I tillegg har han kontor ved Ås kirkekontor, i stillinga som spesialprest for heile Ås.

– Det er ikke så lenge siden jeg var student selv, seier Sigurd til Menighetsbladet. – I 2013 skrev jeg masteroppgave ved Teologisk fakultet i Oslo, med professor Leif Gunnar Engedal som veileder. Tittelen er «Gudsbildets betydning i åndelig veiledning. En undersøkelse av teologien hos William A. Barry S. J. og Martin Lönnebo med tanke på åndelig veiledning.»

Korleis opplevde du arbeidet med mastergraden, som godt vaksen student?

– Sikkert nokså likt det som mange andre studenter opplever. Du arbeider veldig intenst med en problemstilling. Den tar hele din oppmerksomhet, og det er vanskelig å si til seg selv at «nå er jeg ferdig». Men jeg klarte det!

Korleis møter du studentane?

– Jeg tror mange studenter har behov for noen å snakke med. De nye studentene er på mange måter i en sårbar situasjon. Og i løpet av årene ved universitetet må de ta viktige valg, noe som ikke alltid er lett. Jeg tror det er viktig å sette seg realistiske mål, finne seg selv, og å skaffe seg et godt nettverk. Som prest er jeg utdannet til å snakke med mennesker i alle livets situasjoner. Her ved NMBU er jeg blitt veldig godt mottatt.

Som prest er du oppteken av relasjonen vi har med Gud ...

– Ja, som kristne må vi forholde oss til Gud, utvikle forholdet, og utdype det i livet vårt. Vi må våge å tro at Gud vil si oss noe, gjennom bibellesning, sakramenter, opplevelser og følelser / intuisjon, og at også Han

Studentpresten har en ledig stol til den som trenger noen å snakke med. Foto: Erling Fløistad.

ønsker et gjensvar fra oss. Dette krever at kirken driver aktiv åndelig veiledning om vår relasjon og kommunikasjon med Gud. Det er dette arbeidet jeg som prest er opp-tatt av, og som jeg i min nye stilling som spesialprest vil prøve å utvikle videre her i Ås.

Den nye studentpresten ved NMBU er ein av landets fremste ekspertar på sommarfuglar. Han blir brukt som fagekspert av Artsdatabanken, og har publisert fag-artiklar i insektbiologi.

– Dette er en hobby jeg har hatt siden barndommen. Faren min, Alf Bakke, er entomolog og arbeidet som skogforsker ved NISK. I ungdommen hadde jeg sommer-jobber her på Campus, både i Parken (under Ottar Hopland), på Plantevernet (under Jac. Fjeddalen) og ved NISK.

Har du ein favorittsommarfugl?

– Det må bli svalestert, *Papilio machaon*.

Er du med i lenkegjengen når sjeldne artar blir trua?

– Nei. Jeg er nok ikke så aktivistisk.

Arve Skutlaberg

Janne Birgitte Ueland ny ungdomsarbeidar

Janne Birgitte Ueland er tilsett som ny ungdomsarbeidar med ansvar for Klubben i Ås menighet. Halvor Bekken Aschim held fram i si stilling, og skal i år ha ansvar for Ten Sing (kor og band).

Janne Birgitte er frå Lye i nærleiken av Bryne på Jæren.

Ho har nett starta på studiet i by- og regionplanlegging ved NMBU. – Eg har vakse opp i eit kristent miljø med mange tilbud for barn og ungdom. Blant anna har eg fått leiartrening i Sundagsskulen og i Laget.

Kva legg du vekt på som ungdomsleiar?

– Eg må bli kjent med ungdommane og finna ut kva dei har lyst å gjera på Klubben. Dei unge må setja sitt preg på arbeidet, så får vi vaksne stå bak og hjelpa til når det trengst. Det er også viktig at Klubben er del av konfirmantarbeidet i menigheten.

Kva inntrykk har du så langt?

– Me har plass til så mange fleire, både på Klubben og i Ten Sing! Ungdommar treng å ha ein samlingsplass fredag kveld. Så eg håpar mange kjem innom på kveldane våre i Ås arbeidskirke no framover. 30 er minimum på Jæren! Då vert det kjekt.

Arve Skutlaberg

Klubben og Ås Ten Sing på fredager

Er du mellom 13 og 19 år? Da er du velkommen til å være med på Ten Sing eller Klubben på fredager fra kl. 18.30 og utover i Ås arbeidskirke. Aktiviteter, eget band, tekniker-team, mediegruppe, dans og drama. Håper å se deg!

KRIK – Kristen idrettskontakt

KRIK Ås er en forening for idrettsglade ungdommer i alderen 13–19 år som ønsker å ha et kristent treffested. Vi samles annenhver søndag kl. 19–21 i gymsalen på Åsgård skole. Aktivitetene er uhyggelig idrettslek og ballaktiviteter. Vi drar også på turer, og deltar i enkelte cuper. Kunne du tenke deg å få litt mosjon annenhver søndag i et godt fellesskap? Velkommen på KRIK!

Ungdomssalen i Arbeidskirka er pusset opp

I løpet av en helg midt i juni skjedde det store forandringer i Ungdomsrommet i Arbeidskirka. En dugnadsgjeng under ledelse av Georg Børresen, forvandlet gulnet furupanel til lysende hvite vegger. Nå i høst har ungdommene i Klubben og Ås Ten Sing montert nye møbler og lamper. Det gjenstår å bli ferdige med kiosken i hjørnet, og å få på plass prosjektor og lerret.

*Jenny Marie Ågedal,
kateket i Ås og Kroer menigheter*

Maledugnad i Ungdomssalen, høyt og lavt! Foto: Jenny Marie Ågedal.

Loppemarkedsgrilling

Under Loppemarkedet 25.–26. august sto medlemmer av Klubben og Ås Ten Sing for salget av grillmat. Det ble solgt 180 hamburgere med tilbehør de to dagene markedet varte. Mange loppekunder fikk seg på denne måten en lettvin og god middag rett utenfor kirkedøra. Tre selgere var på vakt samtidig. Ungdommen skapte god stemning. Samtlige hamburgere ble solgt!

Gunder Skiaker

Ås barne- og ungdomskantori over mandager kl. 17 til 19 Ås arbeidskirke. Koret har egne opplegg for barn og ungdommer. Søndag 17. september ledet ungdommen an da Kantoret og Ås kirkekor framførte syngespillet «En borg av håp» under gudstjenesten i Ås kirke. Ellen Alnes Nygård dirigerte begge korene og sang solo. Iver Bunkholt (cello) og Christine Julia Lange (fiolin) utgjorde minst halvparten av orkesteret!

Arve Skutlaberg

Ungdommen skruer sammen møbler. Foto: Jenny Marie Ågedal

Jazzkonsert i Ås kirke 22.10.

Magnolia Jazzband.

Lionsklubbenes arrangement «Kulturdagene i Ås» avsluttes som vanlig med flott jazzkonsert i Ås kirke 22. oktober kl. 19. Magnolia Jazzband spiller opp sammen med Ås Kirkekor og Hege E. Fagermoen (sangsolist). Konserten er et samarbeid med Ås menighet ved kantor Jostein Grolid. Billetter kr 300.

Pizzakveld etter endt jobb. Foto: Jenny Marie Ågedal

Det skjer i Ås og Kroer menigheter

Følg med på nettsidene www.kirken.no/as for oppstartsdatoer i barne- og ungdomsarbeidet!

Konfirmantleir 2017

9.–12. august reiste konfirmantene fra Ås og Kroer langt inn i de Østfoldske skoger. Konfirmantleir på Sjøglimt stod for tur! Fire dager til ende med vennskap og lek, underholdning og latter, hvilepuls og alvor, jente- og gutteprat, undervisning og gudstjenesteverksted, kreativitet, foto, dans og sang, god mat og lite søvn. Konfirmantene beviste at de har konkurranseinstinktet intakt – gjennom både volleyballturnering, svampekast på presten og Camp Sjøglimt, hvor lagene konkurrerte over flere dager. Søndag 13. august var det tid for samtalegudstjeneste i Ås arbeidskirke. Konfirmantene imponerte med alt de hadde forberedt. Temaet for gudstjenesten var NÅDE. Drama, dans, tekster og foto var skreddersydd til gudstjenesten. Takk for flotte dager sammen!

Konfirmasjon Kroer og Ås 2017

Høstens vakreste eventyr er over. 69 flotte konfirmanter har blitt feiret tre dager til ende. 9., 10. og 16. september fylte vi kirken under seks gudstjenester, fem i Ås og én i Kroer. Med meg på laget var Kristin Gulowsen som er kapellanvikar i Nordby, og på den siste konfirmasjonsgudstjenesten i Ås hoppet tidligere sokneprest Georg Børresen inn som vikar. Med kantor Jostein Grolid på orgelet, akkompagnert av Halvor Bekken Aschim på bass og Øyvind Andersen på trompet, ble det akkurat så høytidelig som det skal være når vi feirer konfirmasjon. Tora Aschjem og Elise Bekken Aschim deltok med vakker sang til ære for konfirmantene. Takk også til vårt store korps av frivillige. Både i Kroer og Ås stilte mange opp for å utføre små og store oppgaver under konfirmasjonsgudstjenestene. Det hadde ikke gått uten dere!

Vi ønsker alle våre konfirmanter til lykke med dagen som var, og lykke til på ferden

Ås- og Kroerkonfirmantene på leir. Foto: Jenny Marie Ågedal.

Trosopplæringen – barne- og ungdomsarbeidet

videre! Takk for det vi har delt i året som ligger bak oss. Så håper vi å se dere ved mange hyggelige anledninger i tiden som kommer. Vi gleder oss over alle dere som har lyst å være med videre på lederkurs og i ungdomsarbeidet for øvrig.

*Varme hilsener fra Jenny Marie Ågedal,
Kateketen.*

4-årsbok og høsttakkefest i Ås arbeidskirke og Kroer kirke

Søndag 24. september var det høsttakkefest i både Ås og Kroer.

åringene som hadde døpt en dukke på Fire-årsklubben tirsdagen i forveien. Den skrek ikke, og det gjorde jammen ikke Jakob heller. Til preken fikk vi besøk av dukken Thomas som undret seg over alt det vakre som Bygdekvinnelaget hadde pyntet med, og hvordan dette kunne ha blitt til av seg selv. Vel, så fikk vel Gud en håndrekning av bonden, men det gode grunnlaget, og evnen til å ta det i vare, er gitt oss. Det er både en gave og en oppgave. Epler, gulrøtter og kålrabi gikk ned på høykant, ispedd noen kakestykker, under kirkekaffen. Jammen smaker det godt med høsttakkefest!

Familiefredag

27. oktober og 24. november er det Familiefredag i Ås arbeidskirke. Da samles mange små og store familier til middag kl. 16.30. Etterpå er det en samling med sang, musikk og bibelfortelling for barna. Den siste timen bruker vi på lek, aktiviteter og hobbyaktiviteter, og selvfølgelig en god fredagskaffe til de voksne. Kl. 18.30 samles vi til en felles avslutning. Middag koster kr 50 for voksne og kr 30 for barn. Meld dere på til Øygunn Østhagen, tlf. 986 22 931 innen onsdagen før familiefredag. Da kan vi beregne nok mat. Familiefredag er medlem av NMSU, som er en kristen barne- og ungdomsorganisasjon. For hvert betalende medlem under 26 år vil vi kunne motta økonomisk støtte, og dermed sikre driften av Familiefredag. Det koster kr 50 per barn for medlemskap i ett kalenderår, om dere ønsker å være med å støtte arbeidet på denne måten. Men det er fullt mulig å delta på Familiefredag også uten å være medlem. Vel møtt til en morsom ettermiddag i arbeidskirken!

Høsttakkefest i Kroer kirke. Fireåringene Vette Osmundnes Kjos og Nathalie Aas-Andersen kom fram til prost Hege E. Fagermoen og medhjelper Vilde Fagermoen for å hente hver sin kirkebok. Bygdekvinnelaget presenterte markens grøde: treepler, jordepler, pærer, korn og mye mer. Foto: Bonsak Hammeraas.

Under høsttakkefesten i Ås arbeidskirke deltok barnekoret Baluba med sang og postludium på kazoo. Hele 21 fireåringene fikk sin egen Kirkebok. Under dåpen av Jakob Bø Lyngstad samlet prest Georg Børresen den store ungeflokken rundt døpefonten. Særlig spennende var det nok for de fire-

Det skjer i Ås og Kroer menigheter

Hvem banker?

Reformasjon for 6. og 7. trinn i Nordby, Ås og Kroer

I 2017 er det 500 år siden Martin Luther spikret opp sine 95 berømte teser på Slottskirkedøren i Wittenberg. Lyden av hammerslagene kan ennå høres i Europa og i Norge. Reformasjonen påvirket kirke, historie, kultur- og samfunnsliv. Et slikt jubileum må markeres. Det gjør vi ved å invitere skoleelever til et syngespill om Luthers liv og reformasjonens betydning:

Nordby bibliotek tirsdag 24. oktober

Nordby menighet inviterer 7. trinn ved skolene Nordby, Sjøskogen og Solberg til Nordby bibliotek tirsdag 24. oktober, fremvisning kl.10, 11 og 12.

Ås kulturhus onsdag 25. oktober kl. 12

Ås og Kroer menigheter inviterer 6. og 7. trinn ved skolene Kroer, Rustad, Åsgård, Brønnerud og Steinerskolen til storvisning i Ås kulturhus onsdag 25. oktober kl. 12.

Kirkene i Ås og Kroer åpne 31. oktober

I Ås og Kroer er kirkene åpne på selve reformasjonsdagen, tirsdag 31. oktober kl. 9–16. Barn fra barnehager og skoler er velkomne til å se på kirkerommet, og kanskje pynte det opp med fargelagte Luther-roser, symbolet Martin Luther brukte som segl. Det minner oss i form og farge om Kristus, liv og kjærlighet, glede og fred, himmel og evighet. Velkommen!

Søndag 29. oktober kl. 14 får vi besøk av kirkerottene i Ås arbeidskirke! Vi får også møte Viggo i tårnet og Kari prest som forteller historien om Sakkeus. Bli med på en herlig forestilling om å kjenne seg god nok i seg selv. Teaterstykket er særlig tilrettelagt for barn mellom 3 og 6 år, men morsomt for både yngre og eldre. 4- og 5-åringer får invitasjon i posten. Gratis inngang.

Lys Våken for 11-åringer!

Selv om det er tidlig å begynne å tenke på advent, så vil vi likevel nevne Lys Våken. Natt til 1. søndag i advent, altså 2.–3. desember, vil alle 11-åringer i Kroer, Nordby og Ås bli invitert til å være med å overnatte i Ås arbeidskirke. Sammen skal vi ha aktiviteter, spise god mat, feire kirkeårets nyttårsaften, og være lys våkne ovenfor oss selv, hverandre og Gud. Etter noen timers søvn (nei, vi skal ikke være lys våkne hele natten) avslutter vi med gudstjeneste 1. søndag i advent. Bli med på en spennende LysVåken-natt! Invitasjon kommer i posten.

Juleverksted

10. desember i Arbeidskirken

Etter gudstjenesten søndag 10. desember blir det Juleverksted i Ås arbeidskirke. Her er det mulig å lage julepynt og julegaver, slik at vi kan gå adventstiden i møte med en real dose julestemning. Vel møtt!

Ny dirigent-trio i Baluba!

Da Ingvill Svanes takket for seg etter mange år som dirigent for Baluba, var det mange som lurte på hvordan det ville gå. Men det tok ikke lang tid før vi ikke bare hadde ny dirigent, men en ny dirigent-trio på plass! Kari Klyve-Skaug, Ingvild Storvoll og Christine Lange leder koret med fast hånd videre. Første oppdrag er allerede gjennomført, de sang nemlig på høsttakkefesten i Arbeidskirken 24. september. En liten times lek og sang, samt en kort frukt-pause hver onsdag ettermiddag, virker å være akkurat midt i blinken for mange barn og småbarnsfamilier i Ås. Har du et barn som kan tenke seg å være med, så er det lov å komme innom en ettermiddag. Vi møtes hver onsdag kl. 18–19 på Menighetshuset i Ås sentrum. Vel møtt!

*Jenny Marie Ågedal,
kateket i Ås og Kroer menigheter*

Kroer Triangelklubb

Høsten 2017

<p>Torsdag 26. oktober</p> <p>Klubbkveld</p> <p>BAKING</p> <p>Gjest: Georg</p> <p>Kommer du medbrødt din Rytmek</p> <p>Andak-T</p>	<p>3.-5. november</p> <p>BARNEFESTIVALEN 2017</p> <p>Tema for årets barnefestival er STÅ OPP som er navnet på KFUK-KFUM sin nye musikal som vi skal bli bedre kjent med på festivalen. Det blir show, seminarer, gudstjenester og mye annet morro på Banningen folkehøgskole 3.-5. november.</p>
<p>16. november</p> <p>Klubbkveld</p> <p>BAKING</p> <p>Stafetter</p> <p>Andak-T</p>	<p>Torsdag 23. november</p> <p>Klubbkveld</p> <p>BAKING</p> <p>Advents- forming</p>
<p>Torsdag 7. desember</p> <p>Grøttest</p> <p>Ringleker</p> <p>Gjest: Erling</p> <p>Andak-T</p>	<p>Søndag 10. desember kl. 19:30</p> <p>LYS-MESSE</p> <p>KROER KIRKE</p>

Her er de fem fine ungdommene som ble konfirmerte i Kroer kirke 10. september. F.v.: Maren Tubaas Glende, Guro Tubaas Glende, Even Wollebek, Tiril Halvorsen og Liv-Grete Frøholm Binfield. Foto: Svend-Kristian Martinsen.

Fullt samfunnshus under åpningen av KroerFestivalen. Foto: Svend-Kristian Martinsen.

KroerFestivalen ble en knallsuksess!

KroerFestivalen 23.–24.09. var en god idé og ble en knallsuksess. Kroer Samfunnshus var fullt under åpningen der Sigrid Hjørnegård holdt velkomsttale så intet Kroer-øye var tørt. Barn fra Kroer skole toppet det hele med å synge Kroer-sangen. Ordfører Ola Nordal «klippet tømmerstokksnora» med motorsag. I hilsestalen minnet han om at Kroer er en livskraftig bygd. Deretter fulgte tre interessante innslag fra scenen: Om KrosserStubber, Vespa-tur og Åpen Gård Gulli. Et 30-tall utstillere hadde lagt ned mye arbeid og kreativitet i Festivalen, som ble en trivelig møteplass. Folk tok seg god tid og pratene gikk livlig. Kroer 4H premierte de som besøkte flest utstillere.

Søndag var det Høsttakkefest i Kroer kirke. Prost Hege E. Fagermoen og kantor Anne Christine Pittet Grolid komponerte et fint program der barn deltok med sang og lesing av bibeltekster og bønner. KroerAdHoc-kor hadde god musikalsk hjelp av Magnus Øyvind Lange (cello), Terry Bone (fløyte) og Geir Tutturen (bass). To 4-åringer fikk utdelt «Min Kirkebok». Svend-Kristian Martinsen bidro med en vise fra 1960-åra «Jag skulle vilja tro», om spenningsfeltet mellom tvil og tro, glede og fortvilelse. Prosten satte mot i forsamlingen igjen med sin preken. Kirkekaffe trakk «stinn brakke», 32 sitteplasser ble til 50. Ikke lett for hørselssvekkede, men trivelig var det.

Svend-Kristian Martinsen

Tro og Lys i Follo

Tro og Lys er et fellesskap som er tilrettelagt for mennesker med særlige behov. Et godt sted å være for alle typer mennesker. Vi møtes på lørdager i Ås arbeidskirke i tiden 14–16.30. To søndager i året gjennomfører vi Tro og Lys gudstjeneste kl. 11, vekselvis i Ski nye kirke og Ås arbeidskirke.

Vi er et fellesskap som prøver å ta vare på hele mennesket – inkludert det åndelige. Vi deler hverdagshistorier, synger de kjente sangene våre og lærer oss nye. Vi spiser sammen, feirer bursdager og det beste av alt: Vi feirer gudstjeneste sammen som en

avslutning på fellesskapet. Vi får hjelp av faste prester, og av prostidiakonen i Søndre Follo. Vi legger stor vekt på deltakelse i gudstjenesten, der vi bytter på å ta ulike roller, blant annet ved å dramatisere dagens tekst. Tror du at dette er noe som kan passe for deg, er du hjertelig velkommen til å bli med. Program for høsten:

- Søndag 19. november kl. 11: Tro og Lys gudstjeneste i Ski nye kirke.
- Lørdag 9. desember kl. 14: Julevandring i Ås arbeidskirke.

*Marit Rauset,
leder for Tro og Lys Follo*

Kirkevergens hjørne

Kronerulling – ny kirkeklokke

Vi har tidligere informert om kronerulling for ny kirkeklokke i Ås kirke. Som kjent har kirkeklokka fra 1631 fått en sprekk, og den kan ikke brukes. Ny klokke, med samme toneklang som den gamle, vil koste ca kr 200 000. Gavene har begynt å komme inn, men vi er ikke i mål ennå. Ønsker du å gi en gave? Send ditt beløp til Fellesrådets bankkonto 1654.07.11457, og merk innbetalingen «Kirkeklokke».

Kirkegårdene

Det har vært en fin sommer på kirkegårdene, med en god balanse av sol og regn. Også i år har vi vært så heldige å ha Lionsklubbene i Nordby og Ås engasjert til å vanne og stelle legatgravene på de tre kirkegårdene. Tusen takk for flott jobb her!

Navnet minnelund på Nordby nesten ferdig

I disse dager kommer monumentet for navnet minnelund på Nordby på plass. Ytterligere informasjon om og bilde av denne minnelunden kommer i neste nummer av Menighetsbladet.

*Astrid Holmsen Krogh,
kirkeverge i Ås*

Allehelgen

Ås kirke holdes åpen lørdag 4. og søndag 5. november i forbindelse med Allehelgen. Utvalget for Åpen kirke ønsker å videreføre tradisjonen med åpen kirke i Allehelgenshelga. Det er en tid hvor mange kommer til kirke og kirkegård for å tenne lys på gravsteder, og minnes sine kjære. Ås kirke vil holdes åpen lørdag 4. november fra kl. 10 til kl. 15. Søndag 5. november er det Allehelgensgudstjeneste kl. 11. Deretter er kirken åpen fram til kl. 18. Velkommen inn til en stille stund for å tenne et lys, varme deg eller vandre rundt i den vakre kirken vår.

*Utvalget for Åpen kirke
Hanne-Marit Kjus Pettersen*

Allehelgenskonsert

Velkommen til Allehelgenskonsert i Ås kirke lørdag 4. november kl. 18. Ås korforening, Soon blandede kor, elever fra vokallinja ved Follo Folkehøgskole og musikere. Musikk av Fauré, Bruckner, Rutter, Bach og Mendelssohn. Billetter kjøpes ved inngangen. Konserten gjentas i Såner kirke søndag 5. november kl. 18.

*Toril Strand Klemp,
Ås korforening*

Ås korforening og Soon blandede kor under en julekonsert i 2015. Foto: Arve Skutlaberg

Det skjer i Nordby menighet

Foto: Hilde Veidahl Wang.

Nordby-basaren 04.11.

Velkommen til årets Nordby-basar lørdag 4. november kl. 12–15 i Nordby Menighets-senter! Ta med familie og venner til en hyggelig formiddag. I kafeteriaen får du kjøpt noe godt å spise som formiddagsmat. Vi har loddsalg med fine gevinster og åresalg hvor du også kan vinne kaker. Vi selger også julebakst. Nordby Barne-Gospel synger, og det blir andakt. Velkommen til en stor og hyggelig dag for hele familien.

*Bjørn Brynjelsen,
Nordby menighetsforening*

Takk for gaven

Nordby menighet takker hjerteligst for minnegaven på kr 11 150 som ble gitt ved Leif Johan Tollefsrøds bortgang.

Nordby menighetsråd

Velkommen til Nordby Barne-Gospel!

Nordby Barne-Gospel startet opp 6. september og har hatt to øvelser før vi optrådte på høsttakkefesten i Nordby kirke søndag 17. september. Koret øver på onsdager kl. 17.30–18.15 i Nordby Menighetssenter. Vi har et spennende program denne høsten. Koret skal delta på feiringen av reformasjonen med baking av Luther-kjeks og sang under Luther-messen onsdag 01.11. Vi skal også synge på Nordby-basaren 04.11. og Lysmessa 10.12. Og selvsagt på Julaften i Nordby kirke. Hittil er det fire barn som er med i koret. Så det er bare å stikke innom en dag, for å se om dette er noe for deg. For vi ønsker å være et litt større kor! Vi koser oss hver onsdag med litt frukt og saft, før en leken og morsom sangøvelse avsluttes med en kort bibelfortelling.

Kontaktpersoner er kateket Timea Bakay Holby, e-post: Timea.Holby@as.kommune.no, SMS tlf.: 909 39 054, eller organist Hilde Wang, e-post: hiwang@online.no, SMS tlf.: 996 94 012.

*Christian Wang,
musikalsk leder*

Kven blir ny kapellan i Nordby?

I det Menighetsbladet går i trykken, er dette ikkje avgjort. Bispedømmerrådet i Borg skal handsama saka 23. oktober, så vi må overlata skupet til avisene. Som meldt i ØB 15. september, er det fleire prestestillingar i Follo som skal bemannast no i haust. I følge avisa er det sju unge søkjarar til Nordby-stillinga (alle mellom 25 og 33 år): preste-student Maria Michaela Holen Bjørndal, Oslo; sokneprest Mikael Bruun, Sogndal; barne- og ungdomsprest Jane Christin S. Dahl, Spydeberg; kapellan Espen Dahlgren Doksrød, Oslo; kapellan- og ungdomsprestvikar Kristin Bremnes Gulowsen, Oslo; vikarierande sokneprest Elisabeth Moss-Fongen, Oslo og kateketvikar Ingrid Øygard, Oslo. Vi ventar i spenning!

Arve Skutlaberg

Musikk under gudstjenester i Nordby

I høst er det flere gode musikere som gjester Nordby for å spille sammen med menighetens egne musikere. Søndag 5. november deltar gitarist Arvid Lien på Allehelgensgudstjenesten i Nordby kirke kl. 11. Han skal spille folketoner og musikk av J.S. Bach, sammen med undertegnede.

*Hilde N.V. Wang,
kantor i Nordby*

Kirketreff

Velkommen til Kirketreff i Nordby kirke torsdager kl. 12. I kirken er det sang, musikk og andakt, før vi spiser formiddagsmat på Menighetscenteret. Vi avslutter kl. 13.30.

Det blir Kirketreff på følgende torsdager: 2. november, 16. november og 30. november. Velkommen!

*Nordby menighet,
Anne-Lise Røed*

Vikarprest Kristin Bremnes Gulowsen ble ordinert i Lødingen kirke 8. oktober. F.v. Tone Stangeland Kaufman (førsteamanuensis ved MF), Torunn Rinø (menighetsrådsleder i Lødingen), Ann-Helen Fjeldstad Jusnes (biskop i Sør-Hålogaland), Kristin Bremnes Gulowsen, Sigurd A. Bakke (spesialprest i Ås), Marta Botne (prost i Ofoten) og Gøran Bremnes (sogneprest i Lødingen). Foto: Jan Otto Fredwall.

Andelslandbruk på Dyster gård

For folk i Ås er «Dysterjordet» velkjent der det ligger som en grønn oase i grense mot riksvei 152, jernbanen, Ås videregående skole og tettbebyggelse på alle kanter av gården. Men hva er det som foregår nederst på jordet – langs Hogstvetveien? Her er det rader med rare vekster som hverken er korn eller oljevekster. Jevnlige kan man se folk der som bøyer seg over plantene og graver i jorda. Grønt utvalg og Menighetsbladet bestemte seg for å oppsøke miljøet.

Kjersti Helgeland (t.h.) er daglig leder i Dysterjordet Andelslandbruk. Hun har med seg Håkon Mella på laget. Han er gartner og den som tar seg av den daglige driften.

En dag midtveis i september traff vi daglig leder Kjersti Helgeland, gartner Håkon Mella og Åshild Utvik som er én av andelseierne. Kjersti forteller at forutsetningen for oppstarten for tre år siden, var at eierparet på Dyster gård, Johan og Tove Bjørneby, hadde idéen og tilrettela for bortleie av arealer for dette formålet. Liknende prosjekter var da i drift flere andre steder i landet. Nå er det over 70 andelslandbruk rundt omkring i Norge, forteller Kjersti.

Hva er det så som karakteriserer et

andelslandbruk? Først og fremst at vanlige forbrukere går sammen om å dyrke grønnsaker, og å dele ansvar og risiko. En ansatt gartner har hovedansvaret for dyrkingen, andelshaverne trenger kun å bidra med 6 timer dugnad i løpet av sesongen, samt høste sine egne grønnsaker. Alle utgifter til gartner, leie av jord, frø, gjødsel etc. fordeles på andelseierne. I 2017 ble dette kr 2800 for én voksen for hele sesongen. Barn har halv eller kvart pris. I tillegg betaler man et engangsinnskudd (kr 500) som går til investeringer. Tilbudet er populært hos ulike grupper i lokalbefolkningen: barnefamilier, pensjonister og studenter. – Andelslandbruk er en mellomting mellom «egne» parsellhager og direkte salg fra gården, sier Kjersti. – Andelshaverne forplikter seg for ett år av gangen, får rikelig med ferske grønnsaker og velger selv når de vil gjøre sine dugnadstimer.

Gartner Håkon viser hvordan arealet er grovindelt i 8 ruter som dekker en stor bredde av grønnsaker og poteter. Innimellom disse dyrkes det også mer ukjente vekster, som mangold, polkabete og lilla sukkererter. Et eget «barnejorde» er populært. Der kan barna dyrke sine egne vekster. Særlig spennende med ulike farger på for eksempel gulrøtter og tomater. Vekstskifte og økologiske driftsmåter, inkludert bruk av kompost og husdyrgjødsel fra Dyster gård, er viktige dyrkingsprinsipp. Håkon planlegger plantefeltene i samråd med andelseierne.

Åshild Utvik er én av andelsbøndene, og høster jevnlig av markens grøde. – Et flott tiltak dette med andelslag, sier hun. – Da kan vi både dele gleden ved å høste, og risikoen om det blir dårlig avling. Alle er like ansvarlige, og så lærer en stadig noe nytt. På denne måten vil stadig flere sette pris på den matjorda vi har. Vi unngår sprøytemidler. Og gleden er stor når jeg slipper å gå i butikken for å handle!

Torger Gillebo i det grønne.

I høstsesongen (juli – november) får andelseierne ukentlige meldinger om hva som er høstklart og hvor mye de kan ta av hver vekst. Mesteparten av grønnsakene forbrukes som ferskvarer, men det blir også noe til lagring og konservering.

Andelslandbruket legger ikke bare vekt på økologisk bærekraft, men også de sosiale virkningene. Dugnader, suppe på jordet og høsttakkefest gir fellesskap. Åpen andelsgård og besøk av skoleelever, barnehager og lokale bedrifter viser prosjektet for folk i Ås. Gartnerpraktikanter og NMBU-studenter har også vært på Dysterjordet for å lære. – Vi vil gjerne utvide antallet lokale kontaktpunkter, sier Kjersti. – Kanskje vi kan engasjere flyktninger bosatte her i Ås, og ungdomskubbene? Og noen som leser Menighetsbladet, vil kanskje bli medlemmer? Les mer: <http://dysterjordet.no/>

Tekst: Torger Gillebo. Foto: Jon Kr. Øiestad

Reformasjonsmarkeringen i Ås

Tirsdag 24. oktober kl. 19

Ås kulturhus, Ås kinoteater: Teatergruppa Ryfylke Livsgnist framfører «Luther med latter» – 500 år på 100 minutter. Fire formidlere er både historiefortellere og musikere som går ut og inn av de ulike hendelser og hundreår. Forestillingen er basert på historiske fakta, humoristiske vinklinger og musikalsk troverdighet. Billettpris: kr 250. Billetter fås kjøpt på www.askulturhus.no. Arr: Ås menighetsråd. Les mer på <https://kirken.no/as>.

Torsdag 26. oktober kl. 10–16

Dugnad i Ås arbeidskirke med baking og snekring av slottskirkedører til bruk under gudstjenesten 29.10., og ved Åpne kirker på Reformasjonsdagen. Det skal bakes «Lutherkjeks» i former kjøpt i Wittenberg, og monteres / tilpasses «Slottskirkedører». Påfyllingstime midt på dagen, der alle spiser sin medbragte matpakke. Vi stiller med kaffe, te, saft og frukt. Vi får inspirasjon og musikalske toner. Har du lyst å bli med på denne dugnadsdagen? Meld deg på innen mandag 23. oktober til Gro Elin Vinnes Tutturen på Kirkekontoret, e-post: groelinvinnes.tutturen@as.kommune.no, eller tlf.: 959 30 880.

Søndag 29. oktober kl. 11

Fellesgudstjeneste i Ås kirke. 500-årsmarkering for reformasjonen. Jan Kay Krystad blir innsatt som sokneprest for hele Ås. Etter gudstjenesten blir det velkomstkirkekafe på Ås menighetshus.

24. og 25. oktober

Martin Luther-drama for skoleklasser på 6. og 7. trinn. Staben

Reformasjonsdagen, 31. oktober

Følgende kirker er åpne kl. 9-16: Kroer kirke, Ås kirke og Ås arbeidskirke. Skoleklasser blir invitert. Det vil være mulig for alle å besøke kirken, henge opp «teser» på «slottskirkedører» og nyte «Lutherkjeks» med en kopp kaffe/saft, fargelegge en «Luther-rose» og lære om symbolene i denne rosen. Leting etter kirkerommets Lutherske preg.

Reformasjonsdagen, 31. oktober kl. 19

Ås arbeidskirke. Salmekveld med Luther-salmer. Ås menighet ved Thorolf Jakobsen og Håkon Andersen arrangerer salmekveld i Ås arbeidskirke. Vi synger de (svært!) få Luther-salmene som fortsatt er i alminnelig bruk, og forsøker å lære noen av de andre som står i salmeboka. Hvis det er nysgjerrighet og krefter igjen etter dette, kan vi også ta et par av katekismesalmene fra Landstads salmebok. Thorolf Jakobsen vil se spesielt på Landstads arbeid med å oversette Luther-salmer til dansk/norsk. Det er flere interessante forskjeller mellom Landstads opprinnelige oversettelser fra 1855 og versjonene i den autoriserte salmeboka fra 1869. Salmekvelden kan gjerne få et seminarpreg ved at deltagerne også kan ta ordet og bidra med sine synspunkter.

Onsdag 1. november

Luther-messe for store og små i Nordby kirke. Arrangementet begynner kl. 17 på Nordby menighetscenter. Da lager vi kostymer til å bruke i kirkerommet. Etter hvert beveger vi oss bort til kirken hvor det blir «Mystisk messe» kl. 18. I et kirkerom med dunkel belysning gjenskaper vi noe av stemningen fra de første reformatoriske gudstjenestene! Det blir levende lys, spennende messeledd og salmer skrevet av selveste Luther. Nordby barnegospel deltar på messen. Når selve messen er over, blir det mulighet for å bli igjen i kirkerommet og delta på Pusterom, som begynner kl. 19. Fra kl. 18.45 er det dessuten kirkekafe på Menighetscenteret, med grønnsakssuppe og kjeks i Luthers profil. Det blir også opptreden av Nordby barnegospel. Alle er hjertelig velkommen til en helt unik markering av reformasjonsjubileet i Nordby!

Torsdag 2. november kl. 19.30

Ås kirkeakademi i Ås kulturhus. Olav Fykse Tveit, generalsekretær i Kirkenes Verdensråd, holder foredrag om «Å være luthersk er å være økumenisk». På 1500-tallet ble det trukket opp skarpe skillelinjer for den evangelisk-lutherske konfesjon, både mot den romersk-katolske kirke og mot konkurrerende protestantiske retninger. Hvilke muligheter for enhet og fred finnes da i den lutherske arven? Hvordan har utviklingen vært de siste årene? Olav Fykse Tveit har vært generalsekretær i Kirkenes verdensråd siden 2009. Før det var han generalsekretær i Mellomkirkelig råd, og han har også jobbet noen år som prest. Olav Fykse Tveit har teologisk doktorgrad fra MF. Han kommer rett til Ås fra feiringen av 500 års jubileet i Wittenberg.

«Syng Høst» i Kroer kirke 12.11.

Velkommen til «Syng Høst»-gudstjeneste i Kroer kirke søndag 12. november kl. 18. Dette blir en internasjonal messe med «Mennesker er ikke til salgs» som tema. Gudstjenesten inngår i kirkens markering av at det er 500 år siden reformasjonen. KroerAdHoc-kor deltar, sammen med flere instrumentalister. Vi synger salmer og sanger fra den verdensvide kirken. Tekstleserne kommer fra flere land. Etter messen blir det servert «Chili con carne» i Kirkestua. Vel møtt!

Søndag 19. november kl. 11

Nordby kirke. Felles reformasjonsgudstjeneste for Nordby, Ås og Kroer ved biskop og preses i Bispemøtet, Helga Haugland Byfuglien. Tema: «Mennesker er ikke til salgs».

Tirsdag 21. november kl. 19.30

Ås kirkeakademi i Ås kulturhus. Lisa Weldehanna holder foredrag om «Menneskehandel i Norge i dag». Hun er rådgiver ved ROSA-prosjektet, tilknyttet Krisesentersekretariatet. ROSA jobber på individ- og systemnivå for å bekjempe menneskehandel i Norge. De koordinerer bistand til ofre i Norge og har et særlig ansvar for dem som blir utnyttet i prostitusjon eller til andre seksuelle formål. Foredraget vil handle om hvem som er ofre for menneskehandel i Norge, hvordan de ender opp her, hvordan ROSA jobber for dem i Norge og hvilke utfordringer arbeidet møter.

*Hege E. Fagermoen,
prost i Søndre Follo*

Elsker å gi råd

Landsbyutviklingsprosjektet Green LiP i Vest-Etiopia som Ås menighet støtter, har gjennom flere år blitt bedømt som meget vellykket. Det ledes av den lutherske Mekane Yesus-kirken, med støtte fra Norge. Det diakonale aspektet gjennomsyrrer alt arbeid: helsearbeid, skolegang, bedre landbruksmetoder og høyere status for kvinner og minoritetsgrupper. Målet er at arbeidet skal føre til en langvarig forbedring av forholdene for disse gruppene. Opplæring av ledere, som selv skal lære opp andre, er en viktig del av prosjektet.

Jalal Biresaw (32) vokste opp i en liten landsby utenfor byen Begi. Naboen snakket minoritetsspråket mao. Selv om han selv ikke snakket språket deres, ble han tidlig interessert i å lære om deres levemåte og kultur. Nå har han blitt prosjektleder i et område i Begi, nettopp med fokus på minoriteter og marginaliserte grupper. 75 % av dem som deltar i prosjektet i Begi,

har minoritetsbakgrunn. – Jeg liker å gi råd til bønder, for da kan jeg etter kort tid se at de forbedrer sine levekår, får inntekter og ikke lenger trenger mine råd, sier han. Han bruker ekstra tid og innsats når han jobber med mao-familier.

Jalal er ikke er noen nybegynner. Han jobbet i mange år som feltarbeider for det tidligere landsbyutviklingsprosjektet i området. Prosjektet har mange slike stabile medarbeidere. Innsatsen deres har allerede ført til en betydelig forbedring av levevilkårene for mange tusen mennesker!

*Sylvi Haldorsen
Sophie Küspert-Rakotondrainy (foto)*

Nytt fra Ås menighetsråd

17. mai-festen

– hvem overtar stafettspinnen?

Ås menighetsråd trenger folk til å arrangere neste års 17. mai-fest i Arbeidskirken.

I syv år har Ås menighet og Bjørnebekk Asylmottak arrangert 17. mai-fest i Ås arbeidskirke. Noen år har vi også samarbeidet med Ås Kvinne- og familieforbund, Ås internasjonale kvinnegruppe, Ås Bygdekvinnelag og andre organisasjoner. 17. mai-feiringen har vært til stor glede for oss urinnvånere, og for flyktninger, innvandrere, studenter og alle andre med ønske om plass rundt festbordet på nasjonaldagen. Gjensidig integrering i praksis, samtidig som vi har fått formidlet kjerneverdier som samhold, frihet, likeverd, rettferdighet, åpenhet og felles moro.

Astri Tønnessen Berg tok initiativ overfor menighetsrådet for å starte tiltaket, og hun ledet planlegging og gjennomføring de to første årene. Tora Roberts, Solveig Nielsen, Marte Aasen og Erling Ulvik har også gjort en stor innsats, sammen med mange andre frivillige. Vi husker godt episoden der kjøkkenkomitéen måtte klippe opp 100 glovarme plastposer for å få rømmegrøten på bordet! Og festtalere som formidlet 17. mai-budskapet slik at de som knapt forsto norsk fikk med seg det aller meste.

Solveig Nielsen har ofte hatt jobben som leder av festkomitéen. – Jeg fikk utfordringen og hadde lyst på oppgaven. Komitéen har hatt god kontinuitet, og vi har klart å fordele arbeidsoppgavene. Folk har sagt ja til utallige oppdrag fordi de ville gjøre en innsats. Sammen har vi laget fester med innhold, fellesskap og gjensidig glede. Flere ganger, ved starten av planleggingen, har jeg sagt til meg selv: Nå er det siste gang. Men etterpå har jeg sagt: Dette gjør jeg gjerne en gang til!

Nå vil festkomitéen ha avløsning. Nye krefter må i sving ved neste års 17. mai-feiring. Menighetsrådet spør da: Er det fortsatt ønske om å ha denne festen? Dersom svaret er ja, har den avtroppende komitéen reist fire spørsmål:

- Hvem ønsker/har behov for en slik fest?
- Er det fortsatt behov for et internasjonalt møtested om kvelden på 17. mai?
- Ønsker unge familier en slik fest?
- Ønsker ungdomsgrupper å overta arrangementet?

Vi i menighetsrådet oppfordrer alle til å tenke over dette. Si din mening til et av rådets medlemmer, eller send en e-post til undertegnede: hala.hjemme@gmail.com.

La oss løfte i flokk – glede tilbake

I Ås menighet løfter vi i flokk, enten det gjelder loppemarked, eller klokkertjenesten i kirken. Uten den fenomenale viljen til å delta som frivillige, hadde det vært trist å drive menighetsarbeid. Jeg håper virkelig alle får mye glede tilbake fra fellesskapet! Menighetsrådet vil med dette gi en oppriktig takk.

Nå er det slik at vi ofte har lett for å slite ut de trofaste. Dersom flere melder seg, blir det mindre jobb på hver. Det er triveligere for alle når noen melder seg frivillig, i stedet for at vi maser. Jeg vil derfor utfordre lesere av Menighetsbladet til å tenke gjennom om de vil ta et tak som gir mye glede tilbake. Meld deg til frivillig innsats der du føler det passer best. Glem beskjedenhet. Tro på dine egne evner! Vi trenger alle slags tjenester, fra kaffekoking og kakebaking til kirkekaffe, husverter, kirkeverter ved gudstjenester, tekstlesere og klokker.

Ta kontakt med Linda Janson-Haddal på Ås kirkekontor, tlf.: 64 96 23 47, e-post: linda.janson-haddal@as.kommune.no. Bare det å snakke med henne, gir deg en god start på dagen!

*Halvor Aarrestad,
leder av Ås menighetsråd*

Er du kjent i Ås?

To riktige svar denne gangen: Irene Svennevik og Torstein Furnes. Innsenderne var utfordra til å fortelle om denne gapahuken i Kroer. Det har begge gjort på en svært god måte: Den ligger der Kroerløypa krysser den gamle bygdeveien fra Moer gård og fram til Tirudmåsan. Det meste av materialene kommer fra Åsheim, den gamle, flotte bygningen i sveitserstil som sto i Ås sentrum. Det å få satt opp denne gapahuken var et samarbeidsprosjekt mellom grunneier, Kroer skole og Kroerløypas venner. Den blei reist med bistand fra en arbeidsgruppe under NAV. Gapahuken blei åpna med snorklipping i september 2016. Den nyttes blant annet som turmål for Kroer skole. Fylkeskommunen bevilga kr 50.000 til prosjektet.

Ny oppgave har et jordnært motiv. Spørsmålet er: Hvor har fotografen stått plassert? Så deles det ut ekstrapoeng om noen kan fortelle hvilket kornslag og hvilken sort som enda ikke var høsta da fotografen passerte.

Send svar til as.menblad@online.no

Tekst og foto: Jon Kr. Øiestad

Løsning på forrige oppgave: Gapahuken ligger i Kroerløypa, der den krysser den gamle bygdeveien fra Moer gård og fram til Tirudmåsan.

Møte på Ås menighetshus

Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) har følgende møte på Ås menighetshus:

- Søndag 22. oktober kl. 18: Bibeltime ved Olav Straume.
- Søndag 12. november kl. 18: Bibeltime ved Olav Straume.
- Søndag 19. november kl. 18: Møte. Talar: Øystein Fagermoen.
- Søndag 26. november kl. 18. Samtalemøte.
- Søndag 10. desember kl. 18: Møte. Talar Per Haakonsen.

Trygve Gjedrem

Felles bursdagsfest på Åpent hus i Ås. F.v.: Liv Hegre Austenå, Agnes Kjus, Hanne Marit Kjus Pettersen, Karin Holmsen og Aud Nygård. Foto: Terje Sørhaug.

Quiz

1. Til 500-årsmarkeringen for reformasjonen starter vi med spørsmål om Martin Luther: Hva het Martin Luthers kone?
2. Hvor mange tesser hengte Martin Luther opp på Slottskirkedøra i Wittenberg?
3. Den lutherske kirke er ikke den eneste protestantiske kirke. Hvilken protestantisk retning tilhører Church of Scotland?
4. I hvilken valgkrets i Ås kommune var Senterpartiet største partiet ved stortingsvalget i september?
5. I hvilket år var Sjøskogen skole ferdig?
6. Dacia var en provins. To europeiske forvaltningsspråk fører røttene sine tilbake til romertiden i området og til bruken av latin. Hvilke?
7. Hvor mange klaverkonserter komponerte Johannes Brahms?
8. I hvilket land møter du oftest mennesker fra de etniske gruppene luo, luhiya, turkana og kikuyu? A: Sør-Sudan. B: Burundi. C: Kenya. D: Tanzania.
9. Hvilket europeisk landslag var pr. 17.09 kvalifisert for VM i fotball 2018, i tillegg til vertsnasjonen Russland?
10. I hvilket år startet NRK 2 ordinære sendinger?

Quizmaster: Atle Eikeland

Svarene finner du på side 25

Askim & Spydeberg
SPAREBANK

www.asbank.no

Pianist Christian Ihle Hadland i Ås kirke

Pianisten Christian Ihle Hadland har konsert søndag 29. oktober kl. 19 i Ås kirke.

Velkommen til en fantastisk konsert på vårt Steinway-flygel med en av Norges beste pianister. Christian Ihle Hadland har etablert seg som en stor pianokunstner, en musiker med et delikat, raffinert spill og individuell «touch» som har ført ham til de mest prestisjefylte konsertlokalene i verden. Et stort høydepunkt var da han var solist i Beethovens andre klaverkonsert ved «BBC Proms» med Oslo Filharmonien under dirigent Vasily Petrenko. Gå ikke glipp av denne konserten! Billetter ved inngangen, kr 200, barn kr 100.

Follo Sinfonietta med nåtidskomponister fra Follo

I anledning Norsk Komponistforenings 100-års jubileum, gir Follo Sinfonietta under ledelse av Nils Thore Røsth en konsert i Ås arbeidskirke på torsdag 26. oktober kl. 19.30. På programmet står det verk av følgende samtidskomponister fra Follo:

- Filip Sande (Nesodden): «Hymne til lyset» for strykere og solo fiolin, opus 1.
- Tor Brevik (Ås): «Senja-suite» for strykere, to horn og celesta/klaver. Senja-suiten er en samling av musikken fra fjernsynsfilmen/serien «Barna på Stangnes» som ble sendt på NRK på 70-tallet.
- Erik Andre Hoff (Drøbak): Sats 2 til 4 av «Four pieces for chamberorchestra».

Dessuten antagelig et verk av Morten Gaathaug fra Ski.

Christian IV Consort i Ås kirke

Konsert med Christian IV Consort lørdag 11. november kl. 18 i Ås kirke.

Christian IV Consort vil i samarbeid med sopranen Cathrine Bothner By presentere musikk av komponistene Claudio Monteverdi, Heinrich Schütz og Franz Tunder. Programmet vil bestå av kirkemusikk, opera og utdrag fra større vokalverk, i tillegg til instrumentalmusikk. Det blir en reise i 1600 tallets Europa, med barokkmusikk fremført på originalinstrumenter. Christian IV Consort har spilt sammen siden 2012. Ensemblet består av Daniel Sæther (kontra-tenor), Ingrid Økland (barokkfiolin), Caroline Eidsten Dahl (blokkfløyter), Gunnhild Tønder (cembalo) og Cathrine Bothner By (sopran). Billetter ved inngangen

Her er det anledning å bli kjent med et bredt spekter av musikalske uttrykk fra flere, dels lite spilte nålevende lokale komponister. Velkommen!

*Michael Heim,
Styremedlem Follo Sinfonietta*

Ås Kirkekor framfører «MESSIAS» i Ås kirke 18.11.

Ås Kirkekor og Kragerø Kantori inviterer til stor konsert lørdag 18. november kl. 18 i Ås kirke. Da skal de framføre barokkomponisten Georg Friedrich Händels hovedverk «Messias», sammen med profesjonelle solister og orkester. Koret består av ca. 90 sangere. Orkesteret blir satt sammen av fantastisk dyktige unge musikkstudenter fra Barratt Due og Norges Musikkhøgskole. På orgel og cembalo har vi Robert Carding. Kantor Jostein Grolid dirigerer verket. Sangsolister:

- Hannah Marie Carding (sopran).
- Daniel René Sæther (alt).
- Henrik Hundsnæs (tenor).
- Jørgen Backer (bass).

Billetter kjøper du på Ås kirkekontor, hos Kirkekorets medlemmer og ved inngangen. Voksne kr 250, studenter og barn kr 150. Ås kirke tar bare 300 tilhørere. Kjøp billett på forhånd!

*Jostein Grolid,
kantor i Ås*

galleriet
FRISØR

**Her klipper vi både
damer og menn i alle aldre!**

Rådhusplassen 29 (Ås kvartal)
Telefon: 64 94 42 00
www.galleriet-frisor.no

Øverst, Hannah Marie Carding, under: Daniel René Sæther til venstre, Henrik Hundsnæs, i midten, Jørgen Backer til høyre, kirkekorene under Messiaskonserten i 2015, nederst.

Fasit til Quiz på side 23

1. Katharina von Bora. 2. 95. 3. Presbyterianismen. 4. Brønnerud. 5. 2004. 6. Rumensk og Moldovsk. 7. To. 8. C: Kenya. 9. Belgia. 10. 1996.

Glad for menigheten

En av dem som ble bosatt i Ås etter at Bjørnebekk asylmottak ble lagt ned, er 30 år gamle Imad Suleiman Alzeght fra Syria. Han hadde blitt kjent med en kristen syrisk familie i Ås som har hjulpet ham. Gjennom disse bekjentskapene fikk han et sted å bo. Nå er han leieboer hos en av sangerne i Kirkekoret, og er veldig glad for å kunne bo i kommunen.

Imad er kristen og oppsøkte tidlig Ås menighet. Han fikk god kontakt med vikarprest Silje Mathea Kleftås Nygård og undertegnede som prostidiakon. Han har bidratt på ulike aktiviteter i menigheten. For tiden følger han introduksjonskurset for flyktninger. Språkpraksis får han også som kirkegårdsarbeider. – Jeg liker arbeidet og kollegaene mine. De er veldig hyggelige og flinke til å lære meg norsk, sier han.

I Syria bodde han i Jaramana, en by nær Damaskus. Befolkningen der besto av mange kristne, drusere og folk fra andre minoritetsgrupper. Det var også mange flyktninger der, særlig assyriske kristne fra Irak. Også noen palestinere, som for eksempel bestemor hans. Imad er yngst av tre brødre.

Familien har vært kristne siden de første kristne tider. Imad liker å tenke på at Paulus ble kristen på vei til hjembyen hans Damaskus! Faren var ortodoks, moren katolsk. De gikk mest i farens kirke, siden den lå nærmest, men besøkte også den katolske kirken. Etterhvert også en protestantisk kirke. Der fikk han bibelundervisning som har betydd mye for troen.

Imad er utdannet gymnastikklærer og jobbet som dette i fem år på en barneskole. Dette arbeidet var han veldig glad i. Han deltok også som frivillig medhjelper i barnearbeid som den ortodokse kirken drev, blant annet som fotballtrener.

Da krigen brøt ut, måtte Imad avbryte

juss-studiene og flykte. Ferden gikk via Russland til Norge. Hit kom han 23. juli 2015. – Jeg har gode minner fra Syria, sier Imad. – Jeg hadde mange venner fra ulike religioner. Derfor oppleves krigen som ekstra trist.

Mange kristne i Syria ble overrasket over at noen muslimer, og Imad er nøyte på å understreke noen, som de tidligere hadde levd fredelig sammen med, etter hvert forandret holdning og ble fiendtlig innstilt mot kristne og andre minoriteter. – Det var som om noen folk byttet hode, sier han. – Påvirkning fra Saudi-Arabia er mye av forklaringen på dette. For noen år siden ville det vært helt utenkelig at jeg selv skulle bli flyktning. Jeg syntes jo synd på de irakiske og palestinske flyktningene i lokalmiljøet.

– Jesus elsker alle mennesker, uansett hva de tror på. Jeg ber om styrke til å leve etter dette økumeniske prinsippet. Det er den samme Jesus som tilbes i alle kirkesamfunn. Jeg er glad i Jesus, og vil være en av hans etterfølgere. Jeg må minne meg selv om dette når jeg blir fortvilet over konfliktene og hatet som krigen i Syria har skapt. De kristne er sterkt overrepresentert blant syrere som har forlatt landet. Før krigen utgjorde vi ca. 20 % av befolkningen, nå tror jeg at tallet er så lavt som 2 %.

– Bjørnebekk var et godt asylmottak, sier Imad. – De ansatte var flinke og hjelpsomme. Men nå er det bra å bli bosatt og lære bedre norsk. Jeg vil jobbe og bidra i det norske samfunnet. Kanskje blir det fred i Syria om ikke så lenge? Da drar jeg tilbake for å gjenoppbygge landet!

*Atle Eikeland, prostidiakon
Foto: Erling Fløistad*

Lesehjørnet

Mellom dem

Roman av Richard Ford, oversatt av Christian Rugstad (Oktober 2017)

Hot Springs i Arkansas, 1927. Syttenåringen Edna Atkin forelsker seg i den seks år eldre Parker Ford. De gifter seg og bygger et liv på landeveien, der Parker forsørger dem begge som omreisende selger. Etter seksten år på reisefot, ser de seg nødt til å slå rot. Edna er gravid, og i Jackson i Mississippi blir parets eneste barn født, en gutt som får navnet Richard.

«Mellom dem» er et slags litterært minneord, hvor Richard Ford skriver om sine egne foreldre. De to tekstene som utgjør boken, er skrevet med flere tiårs mellomrom. Teksten om moren ble skrevet etter at hun døde i 1981, mens teksten om faren, som døde allerede i 1960 er ny. Likevel kjennes det helt naturlig at teksten om faren er den som kommer først, siden farens tidlige død skaper et naturlig skille i livet til både Richard og moren hans.

Ford skriver delvis om ting han vet, og om ting han tror han vet. Selv om han ikke legger skjul på at begge foreldrene har hatt stor innflytelse på ham, er han opptatt av å ikke gjøre dem til noe mer enn de var. Det klarer han, og det resulterer i en nøktern, men like fullt rørende fortelling om drømmene, gledene og sorgene de delte. Selv opptrer han selvfølgelig også som figur i teksten, men først og fremst er dette Edna og Parkers bok.

Ford har uttalt om moren at hennes ambisjon i livet var «... for det første, å være

forelsket i min far. For det andre, å være en hjemmeværende mor.» Dette sitatet uttrykker det boken også bygger opp under, at Edna og Parker var den viktigste personen i den andres liv. Det virker ikke som om Ford bærer nag til noen av dem for dette. Som han selv skriver flere ganger i teksten, han var et elsket barn.

Richard Ford har skrevet en nydelig, lavmælt kjærlighetshistorie om foreldrenes kjærlighet til hverandre, og til ham. Han skildrer en verden som ikke lenger finnes, og to liv som er forbi.

Anbefalt av Anne Karine Kant, Ås bibliotek

Ås bibliotek i Kulturhuset i Ås sentrum.
Nordby bibliotek på Vinterbroseieret.
<http://www.as.folkebibl.no/>

Å miste et barn

Red.

Wenche F. Spjelkavik (Pax 2017)

«Å miste et barn» er en samling beretninger der foreldre deler sine historier om hvordan de opplevde, og kom seg igjennom den første tiden, etter det katastrofale tapet det er å miste et barn. Det er en bok om sorgmestring, og om å akseptere at alle sørger ulikt. Elin Solberg og Bjarne Braastad fra Ås er to av bidragstjerne, med beretningen om sorgen etter at sønnen Øyvind døde i 2010.

Les Rolf-Otto Eriksens gode artikkel om boka i ØB 29.09.2017.

Arve Skutlaberg

Tro og erfaring

Temasamlinger i Follo

Kan Guds nærvær erfares i vårt liv?
Hvordan kan vi finne en god livspuls og nærme oss Skaperens intensjon for vårt liv?
Hva forteller våre egne livserfaringer oss?
Og hva kan ulike trostradisjoner og andre menneskers erfaringer lære oss?

Disse og lignende spørsmålene tar vi for oss når vi inviterer til nye møtepunkter og temasamlinger. Sigurd A. Bakke (spesialprest i Ås) og Gunvor Hovland (sogneprest i Langhus) har ansvar for samlingene, sammen med frivillige. Begge prestene har arbeidet mye med åndelig veiledning, kristne tros- og bønnetradisjoner, og retreat.

Innføring i åndelig veiledning etter ignatiansk tradisjon

Tilbud til prester, diakoner, kateketer og øvrige kirkelig ansatte, men også alle andre interesserte. Sted: Urtegården Nordre Mørk i Hølen, 2 km nord for Son.

- Mandag 6. november kl. 19–21.
- Mandag 12. februar kl. 19–21.
- Lørdag 3. mars kl. 19–21.

Retreat 16.-19. november

Retreat i mørketiden 16.-19. november på Tomasgården, Kornsjø. Tema: «Min sjel lengter ...» Det er noen få ledige plasser.

Lørdag 3. februar kl. 11 i Ås kirke

«Spor i liv, ord i bønn». Temasamling ved Leif Gunnar Engedal. Han er dr. philos. og professor i teologi ved MF. Han har også erfaring som veileder ved Modum Bad, og har skrevet en rekke bøker.

For mer informasjon om de ulike arrangementene og påmelding tar du kontakt med spesialprest Sigurd A. Bakke, e-post: sigurd.bakke@as.kommune.no, tlf.: 990 15 790.

Kirkeskyss

Har du særlige vansker med å komme deg til kirke? Ring Diakoniutvalget på forhånd (tlf.: 950 04 667), innen fredag før den aktuelle søndagsgudstjenesten.

DR. SIGURD SØDRING OG HUSTRU ELSA SØDRINGS LEGAT FOR EVNERIK UNGDOM I ÅS OG VESTBY

Ungdom som har avsluttet videregående skole, og som fortsetter med utdanning/studier med mer enn 1 års varighet, og som ikke står foran avsluttende eksamen våren 2018, kan søke om stipend. Søkere som ikke tidligere er tildelt stipend prefereres.

Søknadsskjema utleveres hos Skar advokater, Mølleavn. 2, 1540 Vestby eller ved kirkekontorene i Ås og Vestby. Skjemaet finnes også på www.adv-vestby.no under Legater.

Søknad må være innkommet forretningsfører advokat Bjørn Clemetsen, Postboks 174, 1541 Vestby, senest innen 1. desember 2017.

Ås arbeidskirkes venner

Arbeidskirken ble bygget med frivillig innsats i 1985. Siden er den drevet av frivillighet, men det trengs også penger til drift.

Jeg utfordrer deg til å legge én hundrelapp som fast månedlig trekk fra kontoen din til Ås arbeidskirke. Det er et lite beløp, for at vi skal bli mange som er med på dette.

Om du er med, får du et eierforhold til

kirken. Som fast giver får du 25 % rabatt på leie, og du kan få skattefradrag på alt du gir. Arbeidskirken er et førsteklasses selskapslokale. Her kan du feire dåp, konfirmasjon, bryllup, jubileum, fødselsdagsfester og barneselskap. Kjøkkenet er moderne og vi har nytt kvalitetsservise til 100 gjester.

*Georg Børresen
Ås arbeidskirkes venner*

Slik kommer du i gang: Fyll ut svarkupongen. Av sikkerhetshensyn ber banken om at du oppgir en maksimal beløpsgrense pr. trekk, men du vil bare bli trukket for det gavebeløpet du har oppgitt. Ta gjerne høyde for at du senere vil ønske å heve ditt terminvise gavebeløp slik at du – hvis det skulle bli aktuelt – ikke behøver å fylle ut ny svarkupong. Hvis feltet er åpent, settes beløpsgrensen til det dobbelte av terminbeløpet.

Ditt fødselsnummer må med, hvis du ønsker skattefradrag. Firmaer kan også få skattefradrag. Maksimalt skattefritt gavebeløp i kalenderåret er kr 25000,- (tilsv. kr 2083 pr. mnd.), minimum kr 500,- pr. år.

Send eller lever svarkupongen i undertegnet stand i lukket konvolutt til menigheten. Hvis du er med i givertjenesten allerede overfører du på vanlig måte inntil du får beskjed om at avtalegiro-ordningen trer i kraft.

Om du har spørsmål, kontakt Linda Janson-Haddal på Ås kirkekontor, tlf.: 64 96 23 47 eller e-post: linda.janson-haddal@as.kommune.no.

Svarkupong

Jeg vil bli medlem i Arbeidskirkens venner og gi kr. 100,- pr. måned

Jeg ønsker skattefradrag, mitt fødselsnummer er

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

For firma / bedrifter skrives organisasjonsnummer:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jeg ønsker å få tilsendt giroer i posten istedenfor å benytte AvtaleGiro (mer kostbart for menigheten).

Iht Personopplysningsloven av 14. april 2000, informerer vi om følgende: Når du støtter oss, vil vi oppbevare informasjon om at du har gitt, og gjør oppmerksom på at du i fremtiden kan komme til å motta materiell fra oss. Vi vil ikke utlevere ditt navn og adresse til andre med unntak av eventuelle krav fra offentlige myndigheter, for eksempel skatteetaten vedrørende eventuelt skattefradrag.

Jeg ønsker å benytte **Avtale Giro**

Mottaker:
Ås menighet

Mottakers konto:
5010.07.11106

Beløpet trekkes fra mitt kontonummer

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Beløpet trekkes den 20.nde i måneden

Jeg ønsker ikke å motta varsel i forkant av betalingen.
(Menigheten sparer bankgebyr).

Sted _____ Dato _____

KID (fylles ut av menigheten)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Beløpsgrense pr. trekk _____

(Må være samme som gavebeløp eller høyere)

Navn _____

Adresse _____

Postnr/sted _____

E-post/tlf _____

Underskrift _____

Avtalen sendes/leveres i lukket konvolutt til

Ås menighet
Postboks 224, 1431 Ås

Servicesidene

Brann/større ulykker	110
Politi	112
Ambulanse	113
Legevakt	64 87 19 30
Follo politistasjon	64 85 16 00
Kirkens SOS	815 33 300
Krisesenteret	64 97 23 00
Drosje	64 94 27 70
Ås kommune Servicetorget	64 96 20 00
Kirkekontoret i Ås	64 96 23 40
Kirkekontoret i Nordby	64 97 73 90
Kirkevergen i Ås	64 96 23 30

BIBLIOTEK

Besøk Ås bibliotek og Nordby filial
Til sammen har vi åpent hver dag unntatt søndag. Tlf.: 64 96 23 72 (Ås) og tlf.: 959 51 900 (Nordby, på Vinterbrosenteret)

BILVERKSTED

Aas Bilverksted A/S, Eriksen
Langbakken 12 64 94 00 68
BILEIERE: Hvorfor ikke bruke "nærbilverkstedet" i bygda? Vi utfører km-service og reparasjoner på alle bilmerker. Faste priser.

BLOMSTER OG DEKORASJONER

Ås Blomster
Moerveien 6 64 94 12 36

BYGGEVARE

MAXBO Ås
Brekkeveien 19, tlf.: 64 97 47 80, faks: 64 97 47 81
Trelast, byggevarer, dører, vinduer, garderobe/kjøkken, maling.

FRISØRER - DAME/HERRE

Hårstudio 1095
Moerveien 2 64 94 10 95

Galleriet Frisør

Ås kvartal, Rådhusplassen 29
www.galleriet-frisor.no 64 94 42 00

HELSE OG VELVÆRE

Salong 9, Brekkeveien 5 64 94 04 13
Fotpleie, ansiktsbehandlinger, manikyr, voksing, massasje og akrylnegler. www.salong9.no

HÅNDVERKERE

Ås Elektriske
Myrveien 4 64 94 10 65
Alt i elektriske installasjoner

Ås Glassmesterforretning A/S
Johan K. Skanckes vei 2 64 94 04 10
Bygg – bil – blyglass – speil – persiennner og markiser

INTERIØR

Fargerike Ås, Skoleveien 2 64 94 06 50
Stoffer – søm – maling – tapet – gulv – hjembesøk – håndverk

JORDMOR

Annett Michelsen 911 35 380
Torderudveien 25
Privatpraktiserende jordmor

KONSULENTER

Arve Skutlaberg FORSKINGSTENESTER
Hjelp i skrivinga! E-post: arve.skutlaberg@dknett.no

SERVERING & CATERING

Damene fra Texas Catering i Ås 921 53 113
Vi har mat til enhver anledning og diskuterer gjerne løsninger med deg.
www.damenefratexas.no

SPECIALFORRETNINGER I SENTRUM

Ås Optiske A/S – Krogh Optik
Rådhusplassen 2 64 94 04 67
Ås Skotøymagasin
Moerveien 2 B 64 94 00 07

TANNLEGER

Tannlege Ingeborg Bihaug og tannpleier

Hilde Skjeseth, Brekkeveien 18 64 94 10 48
(kveldsåpent mandager)

Tannlegene Høyvik

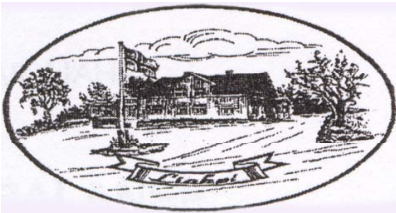
Skoleveien 2 64 94 09 51

Menighetsbladet trenger bladbud

Menighetsbladet trenger bladbud på tre ruter i Ås og én rute i Nordby:

- Myrerveien – ytterste del av Drøbakveien mot Frogn (Ås).
- Kvestadveien – Smebølveien (Ås).
- Nederste del av Askehaugveien og Nessetveien – Nesset Terrasse (Nordby).
- Nedre Bekkvei – Nessetveien fra Bekk til Bekkevold (Nordby).
- Fålesloråsen (Vinterbro).

Kontakt: Olav Aardalsbakke, tlf.: 905 18 577, e-post: oaardals@online.no.

Liahøi Selskapslokaler

til alle livets begivenheter.

Askehaugvn. 150, like v/ Nordby kirke

Nå kan du leie kjøkkenet og lage maten selv.

Nytt og pent utstyr på kjøkkenet.

Storsalen ca. 120 pers. Lillesalen ca. 30 pers.

Ring og bestill: 64 94 63 29

www.liahoi.no

UTLEIE

Kroer samfunnshus

Utleie til alle anledninger 950 09 825

Nordby menighetssenter, Nordbyfaret 2

Utleie bl.a. til dåpsselskap, konfirmasjon, årsmøldager og minnesamvær. Kontakt: Olav Aardalsbakke, Tlf.: 905 18 577. E-post: oaardals@online.no.

Ås arbeidskirke, Drottvn. 41

Utleie til private selskaper ved dåp, konfirmasjon, jubileum, minnesamvær m.m. Fast og tilfeldig utleie til lag og foreninger, hobbyaktiviteter, konserter, møter, kurs og seminarer. Kontakt: Linda Janson-Haddal, tlf.: 64 96 23 47, e-post: linda.janson-haddal@as.kommune.no.

Ås menighetshus, Johan K. Skanckesvei 7

Minnesamvær, konfirmasjon o.l. Kont.: Ingrid Holen, tlf.: 64 94 26 84 / 938 48 409.

Trenger du å leie dåpskjole?

Ås kirkekontor har en dåpskjole til utleie. Vi tar kr 200 i leie. Ring eller kom innom i Sagaveien 3 i Ås sentrum. 64 96 23 40

Annonsér i Menighetsbladet

Redaksjonen takker alle annonsører som støtter bladet. Menighetsbladet kommer ut 6 ganger i året. Vi tilbyr både rubrikkannonser og plass på Service-sidene. Bladet egner seg meget godt til markedsføring knyttet til høytider og kirkelige handlinger.

Kontakt oss på: as.menblad@online.no eller Olav Aardalsbakke, tlf.: 905 18 577.

MENIGHETSBLADET FOR ÅS, NORDBY OG KROER: Fellesrådet i Ås er øverste ansvarlige organ for Menighetsbladet. **Styre/redaksjonskomité:** Erling Fløistad, Svend-Kristian Martinsen, Arve Skutlaberg, Jon Kristian Øiestad, Olav Aardalsbakke, Halvor Aarrestad, Hanne-Marit Kjus Pettersen. Korrektur for dette nummeret: Helene Kieding. **Adresse:** Ås kirkekontor, Sagaveien 3, postboks 224, 1431 Ås. E-post: as.menblad@online.no.

Regnskap: Oddvar Moen, Moerveien 8 B, 1430 Ås. Bankgiro: 1602 59 75417. **Opplag:** 7600. Menighetsbladet deles ut til alle husstander i Ås kommune. **Trykk og innbinding:** Grøset Trykk AS. **Leveringsfrist neste nummer:** 7. november 2017

SLEKTERS GANG

ÅS

Døpte

Elias Bjoner
John Zhao Hamborg,
(døpt i Bakke kirke)
Thea Celine Hansen
Ulrik Njøten Hansen
(døpt i Holmestrand kirke)
Astrid Heyerdahl
Kristian Oligan Kongsten
Jakob Bø Lyngstad
Oscar Fjeldstad Macdonald
Nils Johan Tveite
Daniel Olsen Yndestad

Døde

Dag Austbø
Anne Drottning
Johnny Lorang Fjeldstad
Knut Hammarstrøm
Anna Else Thordal Knudsen
Ingrid Marie Vold

Viet

Gudrun Berg Ildstad og
Kristian Sundvor Solvin
Gina Ekholt og Jonas Ådnøy
Holmqvist

NORDBY

Døpte

Albin Burum
Frida Eckholdt
(døpt i Bekkelaget kirke)
Sondre Steinhagen Halvorsen

Døde

Kåre Bakken
Astrid Fromreide
Randi Steen Larsen
Arne Reke
Leif Johan Tollefsrød

Viet

Ida Cici og Øyvind Alexander
Lidre
Sara Elin Maria Sandberg
og Kjetil Nicolaisen

KROER

Døde

Hjørdis Anette Smedsrud

JØLSTAD
begravelsesbyrå

Tlf 64 91 49 00
www.jolstad.no
Ski • Kolbotn • Nesodden

ÅS BLOMSTER

Moerveien 6, PB 89, N-1430 Ås. Tlf.: 64 94 12 36

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ
GRAVSTENER

Fredrikstad - Moss - Råde - Rygge - Sarpsborg
Telefon 03024 - fonus.no

Begravelsesbyrået
JAN-ODDLEIV GARDER
Vestby

Vi ønsker å gi den beste hjelp
og veiledning

www.bgr.no • Telefon 64 95 16 65 – hele døgnet
Familieeid byrå for hele Follo

**ÅS KIRKEKONTOR, Sagavn. 3,
postboks 224, 1431 Ås.
Tlf.: 64 96 23 40. Fax: 64 96 23 39**

www.kirken.no/as

Kontortid mandag, tirsdag, torsdag, fredag
kl. 9–15, onsdag kl. 12–15.

Saksbehandler: Toril Strand Klemp. Tlf.: 64 96 23 40.

E-post: toril.klemp@as.kommune.no

Kirkevergekontoret i Ås: Tlf.: 64 96 23 30.

Saksbehandler: Heidi Tomter Sire. Tlf.: 64 96 23 30.

E-post: heidi.sire@as.kommune.no

Fellesrådet for Kroer, Nordby og Ås:

Leder: Olav Aardalsbakke. Ilevæien 34,
1407 Vinterbro. Tlf.: 905 18 577.

E-post: oaardals@online.no

Kirkeverge: Astrid Holmsen Krogh.

Tlf.: 64 96 23 31/996 93 553. E-post:

astrid.holmsen.krogh@as.kommune.no

Søndre Follo prosti:

Prost: Hege E. Fagermoen. Tlf.: 64 96 23 41.

E-post: hege.fagermoen@as.kommune.no

Prostidiakon: Atle Eikeland. Tlf.: 948 56 362.

E-post: atle.eikeland@as.kommune.no

Prestene:

Sokneprest i Ås, Nordby og Kroer:

Jan Kay Krystad. Tlf.: 64 96 23 43.

E-post: jan.kay.krystad@as.kommune.no

Spesialprest: Sigurd A. Bakke. Råderyn. 3,
1430 Ås. Tlf.: 990 15 790.

E-post: sigurd.bakke@as.kommune.no

Studentprest NMBU: Sigurd A. Bakke. Tlf.:

67 23 01 39. E-post: sigurd.a.bakke@nmbu.no

Prest: Anette Cecilie Nylænder.

Tlf.: 958 62 818. E-post:

anettececilie.nylaender@as.kommune.no

Vikarprest: Kristin Bremnes Gulowsen.

Tlf.: 64 96 23 40. E-post:

kristin.gulowsen@as.kommune.no

Kroer menighet:

Menighetsrådets leder: Svend-Kristian Martin-
sen. Holtveien 8, 1430 Ås, Tlf.: 920 55 159.

E-post: skmartinsen@gmail.com

Organist: Anne Christine Pittet Grolid.

Tlf.: 481 99 812. E-post: a-chrigr@getmail.no

Kirketjener/klokker: Daniel Hveding

Kroer kirke. Holtv. 1, 1430 Ås. Tlf.: 64 94 36 05.

Ås menighet:

Menighetsrådets leder: Halvor Aarrestad.

Granveien 6A, 1430 Ås. Tlf.: 64 94 21 32.

E-post: hala.hjemme@gmail.com

Saksbehandler: Linda Janson-Haddal. Tlf.: 64 96 23 47.

E-post: linda.janson-haddal@as.kommune.no

Kateket i Ås og Kroer: Jenny Marie Ågedal.

Tlf.: 64 96 23 44 / 404 20 902.

E-post: jenny.marie.agedal@as.kommune.no

Kantor: Jostein Grolid. Tlf.: 412 87 055.

E-post: jostein.grolid@as.kommune.no

Ås arbeidskirke. Drottvn. 41, 1430 Ås. Utleie:

Linda Janson-Haddal. Tlf.: 64 96 23 47.

E-post: linda.janson-haddal@as.kommune.no

Ås kirke. Syverudveien 11, 1430 Ås.

Tlf.: 64 94 02 34.

Nordby menighet:

Kirkekontoret i Nordby. Menighetssenteret,

Nordbyfaret 2, 1407 Vinterbro.

Tirsdag og torsdag kl. 10–12.

Tlf.: 64 96 26 70. Fax: 64 96 26 79.

Vikarprest: Kristin Bremnes Gulowsen.

Tlf.: 64 96 23 40.

E-post: kristin.gulowsen@as.kommune.no

Saksbehandler: Berit Eldor.

E-post: berit.eldor@as.kommune.no

Organist: Hilde Veidahl Wang. Tlf.: 996 94 012.

E-post: hiwang@online.no

Kateket: Timea Bakay Holby.

E-post: timea.holby@as.kommune.no

Menighetsrådets leder: Olav Aardalsbakke.

Ilevæien 34, 1407 Vinterbro. Tlf.: 905 18 577.

E-post: oaardals@online.no

Kirketjenerkontakt: Olav Aardalsbakke.

Nordby menighetssenter. Nordbyfaret 2. Utleie:

Olav Aardalsbakke

Nordby kirke. Nordbyfaret 1, 1407 Vinterbro.

Dette symbolet i gudstjeneste-
lista, på neste side, viser at
arrangementet er en del av
trosopplæringen i menigheten.

VELKOMMEN TIL KIRKE

22. okt., 20. sønd. i treenighet, Joh 11, 1-5

Ås arbeidskirke kl. 11: Gudstjeneste.

Søndagsskole.

Nordby kirke kl. 11: Myldregudstjeneste

for 1-, 2- og 3-åringer.

Torsdag 26. oktober

Ås kirke kl. 19.30: Kveldsmesse.

29. okt., Bots- og bønnedag, Luk 13, 22-30

Ås kirke kl. 11: Fellesgudstjeneste. Innsettelse av Jan Kay Krystad som ny sokneprest for Ås, Nordby og Kroer. 500-års reformasjonsjubileum. Kirkekaffe i Ås menighetshus.

Tirsdag 31. oktober, Reformasjonsdagen,

Joh 1,16-17

Åpen dag kl. 9-16 i Kroer kirke, Ås kirke

og *Ås arbeidskirke*. Barnehage- og skolebesøk.

Onsdag 1. november

Nordby menighetssenter kl. 17: Vi lager

Luther-kostymer.

Nordby kirke kl. 18: Luther-messe for store og små. Nordby barnegospel deltar. Kirkekaffe med servering etterpå.

5. nov., Allehelgensdag, Matt 5, 1-12

Ås kirke kl. 11: Allehelgensgudstjeneste.

Kroer kirke kl. 11: Allehelgensgudstj.

Nordby kirke kl. 11: Allehelgensgudstj.

Onsdag 8. november

Ås arbeidskirke kl. 11.30: Åpent husgudstjeneste.

12. nov., 23. søn. i treenig., Mark 10, 28-31

Ås arbeidskirke kl. 11: Gudstjeneste for liten og stor.

Ås kirke kl. 13: Dåpsgudstjeneste.

Nordby kirke kl. 11: Gudstjeneste.

Kroer kirke kl. 18: Syng høst-gudstjeneste.

KroerAdHoc-kor deltar.

19. november, 24. søndag i treenighet,

Matt 18,1-6.10-14

Nordby kirke kl. 11: Felles reformasjonsgudstjeneste for Nordby, Ås og Kroer

med biskop og preses i Bispemøtet Helga Haugland Byfuglien.

26. november, Domssøndag / Kristi kongedag, Matt 25,31-46

Ås arbeidskirke kl. 11: Gudstjeneste.

Søndagsskole.

Kroer kirke kl. 11: Gudstjeneste.

Nordby kirke kl. 19: Kveldsmesse. Innskriving av konfirmanter.

Torsdag 30. november

Ås kirke kl. 19.30: Kveldsmesse.

3. desember, 1. søndag i adventstiden,

Luk 4,16-22a

Ås arbeidskirke kl. 11: Felles «Lys Våken»-gudstjeneste for Ås, Nordby og Kroer.

10. desember, 2. søndag i adventstiden,

Luk 21,27-36

Ås arbeidskirke kl. 11: Gudstjeneste.

Søndagsskole og Juleverksted.

Ås kirke kl. 18: Lysmesse med speiderne

Kroer kirke kl. 19.30: Lysmesse.

Nordby kirke kl. 17: Lysmesse.

17. desember, 3. søndag i adventstiden,

Luk 3,7-18

Ås kirke kl. 11: Fellesgudstjeneste for Ås, Nordby og Kroer.

24. desember, Julaften, Luk 2, 1-20

Ås kirke kl. 13.45, kl. 15 og kl. 16.15: Tre gudstjenester.

Ås arbeidskirke kl. 14.30: Gudstjeneste.

Moer sykehjem kl. 11: Andakt.

Nordby kirke kl. 13.45, kl. 15 og kl. 16.15:

Tre gudstjenester.

Kroer kirke kl. 16: Gudstjeneste.